

INFORMACJA DLA ZDAJĄCEGO EGZAMIN MATURALNY OD ROKU SZKOLNEGO 2006/2007

1. Opis egzaminu maturalnego

1. Absolwent szkoły ponadgimnazjalnej może przystąpić do egzaminu maturalnego jeden raz w ciągu roku szkolnego – w okresie od maja do lipca.
2. Egzamin maturalny zdawany jest w macierzystej szkole zdającego.
 - a) Zdający może być kierowany na część ustną egzaminu z języka obcego lub języka polskiego do innej szkoły, jeśli w macierzystej szkole nie ma możliwości powołania przedmiotowego zespołu egzaminacyjnego z danego języka. W takim przypadku okręgowa komisja egzaminacyjna kieruje zdającego do innej szkoły i zawiadamia go o miejscu egzaminu za pośrednictwem dyrektora szkoły macierzystej **dwa** miesiące przed terminem rozpoczęcia sesji egzaminacyjnej w danym roku.
 - b) W uzasadnionych przypadkach zdający może być kierowany na część pisemną egzaminu do innej szkoły. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej informuje o tym zainteresowanych zdających za pośrednictwem dyrektora macierzystej szkoły **dwa** miesiące przed terminem rozpoczęcia pisemnej sesji egzaminacyjnej.
3. Absolwent, przystępując do egzaminu maturalnego, **zdaje obowiązkowo**:

w części ustnej: język polski i język obcy nowożytny¹ wybrany spośród języków: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, portugalskiego, rosyjskiego, słowackiego, szwedzkiego i włoskiego, a w szkołach lub oddziałach z językiem nauczania mniejszości narodowych, także egzamin z tego języka,

w części pisemnej²: język polski, język obcy nowożytny (ten sam co w części ustnej egzaminu), jeden przedmiot wybrany spośród przedmiotów: biologia, chemia, fizyka i astronomia, geografia, historia, historia muzyki, historia sztuki, matematyka³, wiedza o społeczeństwie, wiedza o tańcu⁴, a w szkołach lub oddziałach z językiem nauczania mniejszości narodowych – także egzamin z tego języka,

w szkołach lub oddziałach dwujęzycznych, jeżeli zdający wybierze na egzaminie jako obowiązkowy przedmiot, który był nauczany dwujęzycznie, ma obowiązek przystąpić do rozwiązywania dodatkowych zadań egzaminacyjnych z tego przedmiotu w języku obcym, będącym drugim językiem nauczania.
4. Absolwent przystępujący do egzaminu maturalnego **może** dodatkowo zdawać egzaminy z jednego, dwóch lub trzech przedmiotów w danej sesji egzaminacyjnej wybranych spośród następujących przedmiotów⁵: biologia, chemia, fizyka i astronomia, geografia, historia, historia muzyki, historia sztuki, matematyka³, wiedza o społeczeństwie, wiedza o tańcu, (o ile nie wybrał danego przedmiotu jako obowiązkowego), informatyka, język

¹ Od roku szkolnego 2007/2008 jeden język obcy nowożytny wybrany spośród języków: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego i włoskiego.

² Od roku szkolnego 2008/2009 w części pisemnej obowiązkowo: język polski, język obcy, matematyka i jeden przedmiot wybrany.

³ Matematyka jest przedmiotem, który może być wybierany jako przedmiot obowiązkowy do roku szkolnego 2007/2008 włącznie.

⁴ Od roku szkolnego 2008/2009: biologia, chemia, filozofia, fizyka i astronomia, geografia, historia, historia muzyki, historia sztuki, informatyka, język łaciński i kultura antyczna, wiedza o społeczeństwie, wiedza o tańcu,

⁵ Od roku szkolnego 2008/2009 lista przedmiotów wybranych dodatkowo obejmuje przedmioty: biologia, chemia, fizyka i astronomia, filozofia, geografia, historia, historia muzyki, historia sztuki, informatyka, język łaciński i kultura antyczna, wiedza o społeczeństwie, wiedza o tańcu (o ile zdający nie wybrał danego przedmiotu jako obowiązkowego), język obcy nowożytny (inny niż wybrany jako obowiązkowy), język regionalny – język kaszubski.

obcy nowożytny (inny niż wybrany jako obowiązkowy), język mniejszości etnicznej, język regionalny – język kaszubski, język grecki i kultura antyczna⁶, język łaciński i kultura antyczna.

5. Język obcy nowożytny zdawany jest zarówno w części ustnej, jak i pisemnej, język mniejszości etnicznej i język regionalny – język kaszubski, w części ustnej albo w części pisemnej, albo w obu częściach egzaminu.

Absolwenci szkół lub oddziałów dwujęzycznych, którzy wybiorą na egzaminie jako przedmiot dodatkowy przedmiot nauczany dwujęzycznie, **mogą** przystąpić do rozwiązywania dodatkowych zadań egzaminacyjnych z tego przedmiotu w języku obcym, będącym drugim językiem nauczania.

Absolwenci szkół lub oddziałów z językiem nauczania mniejszości narodowej **mogą** zdawać przedmioty w języku polskim lub języku danej mniejszości narodowej z wyjątkiem egzaminu z języka polskiego oraz treści dotyczących historii Polski i geografii Polski.

6. **Egzamin w części ustnej** zdawany jest:

- a) na jednym poziomie z języka polskiego oraz języka mniejszości narodowej,
- b) na poziomie podstawowym albo rozszerzonym z języka obcego nowożytnego zdawanego jako przedmiot obowiązkowy,
- c) na jednym poziomie, jeśli zdający wybrał jako obowiązkowy język obcy nowożytny będący drugim językiem nauczania w klasie dwujęzycznej,
- d) na jednym poziomie, jeśli zdający wybrał jako przedmiot dodatkowy język mniejszości etnicznej lub język regionalny – język kaszubski,
- e) na poziomie rozszerzonym, jeśli zdający wybrał jako przedmiot dodatkowy kolejny język obcy nowożytny.

7. **Egzamin w części pisemnej** zdawany jest:

- a) na poziomie podstawowym albo na poziomie rozszerzonym z przedmiotów obowiązkowych (język polski, język mniejszości narodowej, język obcy nowożytny, matematyka⁷, obowiązkowy przedmiot wybrany),
- b) na jednym poziomie, jeśli zdający wybrał jako obowiązkowy język obcy nowożytny będący drugim językiem nauczania w klasach dwujęzycznych,
- c) na poziomie rozszerzonym, jeśli zdający wybrał jako przedmiot dodatkowy.

- 2. Zgłoszenie tematu do części ustnej egzaminu z języka polskiego (języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego – języka kaszubskiego)**

- 1. Uczeń ma prawo złożyć, w terminie ustalonym w wewnątrzszkolnej instrukcji przygotowania i organizacji egzaminu, nauczycielowi języka polskiego (języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego – języka kaszubskiego) propozycję tematu prezentacji w części ustnej egzaminu.
- 2. Nauczyciel ww. języka przedstawia temat zaproponowany przez ucznia zespołowi nauczycieli opracowującemu listę tematów, a członkowie zespołu podejmują decyzję o akceptacji lub odrzuceniu tematu. O podjętej decyzji nauczyciel języka zawiadamia zainteresowanego ucznia.

⁶ Język grecki i kultura antyczna może być zdawany jako przedmiot dodatkowy do roku szkolnego 2006/2007 włącznie.

⁷ Matematyka od roku szkolnego 2008/2009.

3. Tematy proponowane przez uczniów nie mają charakteru autorskiego; jeżeli znajdują się na szkolnej liście tematów, mogą być wybierane także przez innych zdających.

3. Deklaracja przystąpienia do egzaminu

Osoba, która zamierza przystąpić do egzaminu maturalnego składa przewodniczącemu szkolnego zespołu egzaminacyjnego (dyrektorowi szkoły), w terminie do **30 września** roku szkolnego, w którym przystępuje do egzaminu, **wstępną pisemną deklarację dotyczącą wyboru:**

- a) tematu z języka polskiego (języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego – języka kaszubskiego) wybranego z listy tematów ogłoszonej w szkole do części ustnej egzaminu, a także wyboru poziomu egzaminu w części pisemnej albo **podstawowego**, albo **rozszerzonego**,
- b) języka obcego nowożytnego zdawanego jako przedmiot obowiązkowy oraz poziomu tego egzaminu w części ustnej i w części pisemnej (albo **poziom podstawowy**, albo poziom **rozszerzony**, przy czym poziom egzaminu w części ustnej i w części pisemnej może być różny). W przypadku wyboru języka będącego drugim językiem nauczania w klasach dwujęzycznych jest on zdawany obowiązkowo w części ustnej i pisemnej na poziomie określonym dla **szkół dwujęzycznych**,
- c) obowiązkowego przedmiotu wybranego w części pisemnej egzaminu i poziomu jego zdawania - **podstawowego** albo **rozszerzonego**,
- d) przedmiotów zdawanych dodatkowo, (przedmioty te zdawane są na **poziomie rozszerzonym**),
- e) środowiska komputerowego, programów użytkowych oraz języka programowania spośród dostępnych w szkole i znajdujących się na liście ogłoszonej przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej na stronie www.cke.edu.pl, w przypadku wyboru informatyki jako przedmiotu dodatkowego⁸,
- f) przedmiotu, który ma być zdawany w drugim języku nauczania – w przypadku absolwentów szkół lub oddziałów z językiem nauczania mniejszości narodowej i absolwentów szkół lub oddziałów dwujęzycznych.

Wybór przedmiotów zdawanych na egzaminie maturalnym nie jest zależny od typu szkoły, do której uczęszczał absolwent, ani od przedmiotów nauczanych w tej szkole.

Zdający podpisuje oświadczenie, o wyrażeniu zgody lub braku zgody na przetwarzanie danych osobowych dla potrzeb rekrutacji na studia.

Termin złożenia deklaracji ostatecznej mija 20 grudnia roku szkolnego, w którym zdający zamierza przystąpić do egzaminu maturalnego. Po tym terminie nie ma już możliwości dokonywania zmian w deklaracji dotyczącej wyboru przedmiotów i poziomu egzaminu.

Jeżeli macierzysta szkoła zdającego została zlikwidowana lub przekształcona, deklarację zdający składa w okręgowej komisji egzaminacyjnej wraz z potwierdzoną kserokopią świadectwa ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej (ponadpodstawowej).

4. Dostosowanie warunków i formy przeprowadzania egzaminu maturalnego

1. Zdający, który ubiega się o prawo przystąpienia do egzaminu maturalnego w warunkach i formie dostosowanych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych, jest obowiązany złożyć dyrektorowi szkoły wniosek o dostosowanie warunków i formy egzaminu wraz z opinią wydaną przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną lub orzeczeniem o potrzebie indywidualnego nauczania lub orzeczeniem

⁸ Do roku szkolnego 2007/2008 informatyka może być wybierana tylko jako przedmiot dodatkowy, a od roku szkolnego 2008/2009 jako przedmiot obowiązkowo wybrany lub jako przedmiot dodatkowy.

o potrzebie kształcenia specjalnego w terminie **do 15 października** roku szkolnego, w którym odbywa się egzamin maturalny.

2. Opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej powinna być wydana nie wcześniej niż **cztery lata** przed terminem egzaminu i nie później niż **do 30 września** roku szkolnego, w którym odbywa się egzamin maturalny⁹.
3. Zdający, który przedłożył opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, ma prawo do oceny arkuszy egzaminacyjnych według dostosowanych kryteriów oceniania, a w przypadku, gdy głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie i ocenienie arkusza egzaminacyjnego, ma prawo do pisania rozwiązań na komputerze lub maszynie do pisania.
4. Szczegółowa informacja dotycząca sposobu dostosowania warunków i formy przeprowadzenia egzaminu maturalnego jest ogłaszana przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej 12 miesięcy przed terminem egzaminu na stronie www.cke.edu.pl. Za dostosowanie warunków do potrzeb absolwentów odpowiada przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego (dyrektor szkoły).

5. Zwolnienie laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych z egzaminu maturalnego

1. Laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych znajdujących się w wykazie ogłoszonym przez dyrektora CKE na daną sesję egzaminacyjną na stronie www.cke.edu.pl, są zwolnieni z egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.

W przypadku absolwentów szkół lub oddziałów dwujęzycznych, którzy uzyskali tytuł laureata lub finalisty olimpiady z przedmiotu obowiązkowego nauczanego dwujęzycznie, zwolnienie nie obejmuje części pisemnej egzaminu zdawanej w drugim języku nauczania.

Zwolnienie laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej jest równoznaczne z uzyskaniem najwyższego wyniku odpowiednio w części ustnej i części pisemnej egzaminu na poziomie rozszerzonym albo na poziomie określonym dla szkół dwujęzycznych.

2. Laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych przedstawiają przewodniczącemu szkolnego zespołu egzaminacyjnego (dyrektorowi szkoły) zaświadczenie o uzyskaniu tytułu laureata lub finalisty olimpiady, na podstawie którego przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego stwierdza uprawnienie do zwolnienia z egzaminu. Zaświadczenie musi być dostarczone nie później niż jeden dzień przed terminem egzaminu z danego przedmiotu.

6. Przebieg egzaminu – informacje ogólne

1. Przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego (dyrektor szkoły) ogłasza:
 - a) harmonogram części pisemnej egzaminu, ogłoszony przez dyrektora CKE na stronie internetowej www.cke.edu.pl,
 - b) szkolny harmonogram części ustnej egzaminu dwa miesiące przed terminem części pisemnej egzaminu.
2. Uczeń/absolwent, po ogłoszeniu harmonogramu części ustnej egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego – języka kaszubskiego przekazuje przewodniczącemu szkolnego zespołu egzaminacyjnego (dyrektorowi szkoły) nie później niż 4 tygodnie przed terminem

⁹ Dla zdających w sesji 2006/2007 opinia powinna być wydana w nie wcześniej niż 4 maja 2003 r. i nie później niż 30 września 2006 r.

rozpoczęcia części ustnej sesji egzaminacyjnej bibliografię wykorzystaną do opracowania wybranego tematu oraz tydzień przed tym terminem plan prezentacji. Bibliografia i plan muszą być podpisane imieniem i nazwiskiem.

Niedostarczenie bibliografii w wyznaczonym terminie jest równoznaczne z rezygnacją z przystąpienia do części ustnej egzaminu z danego języka.

3. Zdający ma obowiązek zgłosić się na każdy egzamin punktualnie, zgodnie z harmonogramem ogłoszonym przez przewodniczącego szkolnego zespołu egzaminacyjnego (dyrektora szkoły). Na egzamin należy zgłosić się z dokumentem tożsamości z aktualnym zdjęciem, a w przypadku zdających skierowanych przez OKE do innej szkoły również ze świadectwem ukończenia szkoły.
4. Zdający nie może wносить do sali egzaminacyjnej żadnych urządzeń telekomunikacyjnych ani z nich korzystać. Nieprzestrzeganie tej zasady stanowi podstawę do unieważnienia egzaminu.
5. Zdający w trakcie egzaminu może korzystać z materiałów i przyborów pomocniczych, których wykaz ogłasza dyrektor CKE dwa miesiące przed terminem części pisemnej egzaminu na stronie www.cke.edu.pl.

7. Część ustna egzaminu maturalnego

Zasady przeprowadzenia części ustnej egzaminu maturalnego omówiono w *Informatorach maturalnych od 2005 roku i Aneksach do informatorów*.

1. Część ustna egzaminu z języka polskiego (języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego - języka kaszubskiego) przebiega w następujący sposób:
 - a) zdający, po okazaniu dokumentu tożsamości (a w przypadku zdających skierowanych na egzamin przez dyrektora OKE również świadectwa ukończenia szkoły), wchodzi do sali egzaminacyjnej w kolejności ustalonej na liście,
 - b) w sali przebywa jeden zdający,
 - c) w czasie tego egzaminu zdający może korzystać z:
 - materiałów pomocniczych przygotowanych we własnym zakresie do prezentacji,
 - planu prezentacji, który okazuje do wglądu przed przystąpieniem do egzaminu. Objętość planu nie może przekraczać jednej strony formatu A-4. Plan winien być podpisany imieniem i nazwiskiem zdającego.
 - d) egzamin trwa ok. 25 minut i składa się z dwóch części:
 - **w części pierwszej**, trwającej ok. 15 minut, zdający prezentuje przygotowany temat. Podczas prezentacji może wykorzystać materiały pomocnicze. Czas ich wykorzystania nie może być dłuższy niż 5 minut. Czas ten wliczany jest do całkowitego czasu prezentacji. W trakcie prezentacji członkowie przedmiotowego zespołu egzaminacyjnego nie przerywają wypowiedzi zdającego, chyba że zostanie przekroczony limit czasu;
 - **część druga**, trwająca ok. 10 minut, polega na rozmowie zdającego z zespołem przedmiotowym. Pytania egzaminujących mogą dotyczyć jedynie prezentowanego tematu i bibliografii. Jeżeli zdający nie wygłosi prezentacji, zespół przedmiotowy nie przeprowadza z nim rozmowy.
2. Część ustna egzaminu z języka obcego nowożytnego przebiega w następujący sposób:
 - a) zdający, po okazaniu dokumentu tożsamości (a w przypadku zdających skierowanych na egzamin przez dyrektora OKE również świadectwa ukończenia szkoły), wchodzi do sali egzaminacyjnej w kolejności ustalonej na liście,

- b) zdający losuje zestaw egzaminacyjny,
- c) zdający może otrzymać do sporządzenia notatek kartkę (opatrzoną pieczęcią szkoły), która po zakończeniu egzaminu podlega zwrotowi i zniszczeniu,
- d) zdający zajmuje miejsce przy stoliku i przygotowuje się do egzaminu.

Egzamin na poziomie podstawowym

- w sali przebywa jeden zdający,
- zdający po wylosowaniu zestawu egzaminacyjnego przygotowuje się do egzaminu ok. 5 minut, których nie wlicza się do czasu trwania egzaminu,
- egzamin prowadzony jest w danym języku obcym nowożytnym, trwa ok. 10 minut i składa się z dwóch części: część pierwsza polega na przeprowadzeniu trzech rozmów sterowanych, symulujących autentyczne sytuacje komunikacyjne, a część druga polega na opisaniu przez zdającego ilustracji zawartej w zestawie oraz udzieleniu odpowiedzi na dwa pytania związane z tą ilustracją.

Egzamin na poziomie rozszerzonym

- w sali może przebywać jeden zdający i jeden przygotowujący się do egzaminu,
- zdający, po wylosowaniu zestawu egzaminacyjnego, przygotowuje się do egzaminu ok. 15 minut, których nie wlicza się do czasu trwania egzaminu,
- w czasie przygotowania zdający może sporządzić plan prezentacji, z którego może korzystać w trakcie omawiania tematu,
- egzamin prowadzony jest w danym języku obcym nowożytnym, trwa ok. 15 minut i składa się z dwóch części: część pierwsza polega na przeprowadzeniu rozmowy egzaminującego ze zdającym na podstawie materiału stymulującego, a część druga polega na prezentacji przez zdającego jednego z dwóch tematów zawartych w zestawie i dyskusji z egzaminującym na zaprezentowany temat. Prezentacja powinna trwać ok. 2-3 minut. Egzaminujący nie przerywa prezentacji zdającego, chyba że zostanie przekroczony limit czasu.

Egzamin dla absolwentów szkół i oddziałów dwujęzycznych

- w sali może przebywać jeden zdający i jeden przygotowujący się do egzaminu,
- zdający przygotowuje się do egzaminu ok. 15 minut, których nie wlicza się do czasu trwania egzaminu,
- egzamin prowadzony jest w danym języku obcym nowożytnym, trwa ok. 15 minut i składa się z prezentacji tekstu zamieszczonego w zestawie oraz rozmowy z egzaminującym na temat tego tekstu.

3. Niezdanie lub nieprzystąpienie do egzaminu maturalnego z przedmiotu lub przedmiotów w części ustnej nie stanowi przeszkody w zdawaniu egzaminu w części pisemnej.

8. Część pisemna egzaminu maturalnego

Zasady przeprowadzenia części pisemnej egzaminu maturalnego omówiono w *Informatorach maturalnych od 2005 roku i Aneksach do informatorów* ogłoszonych dla wszystkich przedmiotów egzaminacyjnych.

1. Zdający część pisemną egzaminu maturalnego po wejściu do sali egzaminacyjnej i otrzymaniu arkusza na polecenie przewodniczącego zespołu nadzorującego **ma obowiązek sprawdzić**, czy arkusz jest kompletny, tzn. czy zawiera wszystkie zadania, ma wszystkie strony i czy są one wyraźnie wydrukowane oraz czy otrzymał zestaw

tablic/wzorów (dotyczy egzaminu z matematyki, chemii, fizyki i astronomii). Braki zgłasza przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin, który wydaje kompletny arkusz i zestaw tablic/wzorów. Takie zdarzenie zostaje odnotowane w protokole przebiegu egzaminu, zdający ma obowiązek potwierdzić je swoim podpisem.

2. Zdający jest zobowiązany czytelnie i w miejscach do tego przeznaczonych zakodować swój arkusz egzaminacyjny i kartę odpowiedzi. Kodowanie polega na:
 - a) wpisaniu swojego numeru PESEL na arkuszu egzaminacyjnym i karcie odpowiedzi,
 - b) przeniesieniu numeru PESEL na matrycę znaków cyfrowych,
 - c) wpisaniu daty urodzenia na karcie odpowiedzi,
 - d) wpisaniu kodu zdającego na stronie tytułowej arkusza i na karcie odpowiedzi (zgodnie z zaleceniem OKE),
 - e) naklejeniu pasków kodowych szkoły na arkuszu egzaminacyjnym i karcie odpowiedzi w miejscach do tego przeznaczonych.
3. Egzamin rozpoczyna się z chwilą zapisania w widocznym miejscu przez przewodniczącego zespołu nadzorującego godziny rozpoczęcia i zakończenia pracy z arkuszem egzaminacyjnym. Osoby zgłaszające się na egzamin po tym czasie nie będą wpuszczone do sali egzaminacyjnej.
4. Podczas egzaminu zdający nie opuszczają sali egzaminacyjnej. W przypadku konieczności wyjścia z sali, zdający sygnalizuje taką potrzebę przez podniesienie ręki. Po zezwoleniu zespołu nadzorującego na wyjście pozostawia zamknięty arkusz egzaminacyjny na swoim stoliku, a czas nieobecności zdającego jest odnotowywany w protokole przebiegu egzaminu.
5. W przypadku, kiedy zdający przerwał część pisemną egzaminu i nie podjął pracy, przewodniczący zespołu nadzorującego odbiera jego pracę i odnotowuje ten fakt w protokole przebiegu egzaminu. Zdający ma prawo przystąpić do egzaminu z danego przedmiotu w kolejnej sesji egzaminacyjnej.
6. W przypadku stwierdzenia niesamodzielnej pracy zdającego lub zakłócania przez niego przebiegu egzaminu z danego przedmiotu, przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego (dyrektor szkoły) przerywa egzamin tego zdającego, unieważnia jego egzamin i nakazuje opuszczenie sali egzaminacyjnej. Fakt ten odnotowuje w protokole przebiegu egzaminu. Zdający ma prawo przystąpić do egzaminu z tego przedmiotu w kolejnej sesji egzaminacyjnej.
7. Jeśli zdający ukończył pracę przed czasem, odkłada zamknięty arkusz na brzeg stolika, zgłasza ukończenie pracy przewodniczącemu zespołu nadzorującego przebieg egzaminu przez podniesienie ręki i za jego przyzwoleniem wychodzi z sali, nie zakłócając pracy pozostałym zdającym.
8. Po upływie czasu przeznaczonego na rozwiązywanie zadań danej części egzaminu, zdający pozostawia na stoliku swój zamknięty arkusz egzaminacyjny pamiętając o tym, aby był poprawnie zakodowany i oczekuje na zgodę przewodniczącego zespołu nadzorującego na opuszczenie sali.
9. W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego zdawanego na poziomie rozszerzonym lub na poziomie określonym dla szkół dwujęzycznych, informatyki, a także egzaminu z przedmiotu obowiązkowego zdawanego w drugim języku nauczania, po przerwie odbywa się druga część egzaminu. Zdający, po otrzymaniu arkusza, postępuje analogicznie jak podczas pracy z arkuszem w pierwszej części egzaminu.

10. Nieprzystąpienie do egzaminu maturalnego z przedmiotu lub przedmiotów w części pisemnej nie stanowi przeszkody w zdawaniu pozostałych egzaminów wybranych przez zdającego w części pisemnej.

9. Informacje i zalecenia dla zdających egzamin maturalny z informatyki¹⁰

Egzamin z informatyki może być zdawany tylko na poziomie rozszerzonym.

1. Część pierwsza egzaminu z informatyki polega na rozwiązaniu zadań egzaminacyjnych bez korzystania z komputera i przebiega według takich samych zasad jak w przypadku pozostałych przedmiotów egzaminacyjnych.
2. W części drugiej egzaminu z informatyki zdający pracuje przy autonomicznym stanowisku komputerowym i może korzystać wyłącznie z programów, danych zapisanych na dysku twardym i na innych nośnikach stanowiących wyposażenie stanowiska lub otrzymanych z arkuszem egzaminacyjnym. Nie jest dozwolone korzystanie z tych samych zasobów na różnych komputerach i komunikowanie się osób zdających między sobą oraz z innymi osobami. Niedozwolony jest bezpośredni dostęp do sieci lokalnej oraz zasobów Internetu.
3. Komputer na stanowisku egzaminacyjnym zdającego jest sprawny, a jego konfiguracja spełnia wymagania dotyczące środowiska komputerowego, języka programowania i programów użytkowych, które zostały wybrane przez zdającego spośród dostępnych w szkole i znajdujących się na liście ogłoszonej przez Dyrektora CKE .
4. Zdający ma prawo w przeddzień egzaminu sprawdzić, w ciągu jednej godziny, poprawność działania komputera, na którym będzie zdawał egzamin, i wybranego przez siebie oprogramowania. Sprawdzenie to odbywa się w obecności administratora (opiekuna) pracowni oraz członka zespołu nadzorującego, w czasie wyznaczonym przez przewodniczącego szkolnego zespołu egzaminacyjnego (dyrektora szkoły). Fakt sprawdzenia komputera i oprogramowania zdający potwierdza podpisem na stosownym oświadczeniu.
5. Zdający nie może samodzielnie wymieniać elementów i podzespołów wchodzących w skład zestawu komputerowego oraz przyłączać dodatkowych; nie może również żądać takiego dodatkowego przyłączenia lub wymiany przez administratora (opiekuna) pracowni.
6. Zdający nie może samodzielnie instalować, a także żądać zainstalowania przez administratora (opiekuna) pracowni, dodatkowego oprogramowania na komputerze przydzielonym mu do egzaminu.
7. W pracowni, w której odbywa się egzamin, jest dostępna podstawowa dokumentacja oprogramowania (opisy oprogramowania dostarczone z licencjami lub pełne wersje oprogramowania z plikami pomocy), z której może korzystać zdający.
8. W czasie egzaminu maturalnego z informatyki w sali egzaminacyjnej jest obecny przez cały czas administrator (opiekun) pracowni, który nie wchodzi w skład zespołu nadzorującego. Administrator (opiekun) pracowni może być wychowawcą zdających.
9. Zdający, niezwłocznie po egzaminie, po nagraniu przez administratora (opiekuna) pracowni płyty CD–R dokumentującej pracę zdających, ma prawo upewnić się o poprawności nagrania na płycie CD–R katalogu (folderu) oznaczonego swoim PESElem wraz ze wszystkimi plikami, które przekazał do oceny. Fakt ten zdający potwierdza podpisem na stosownym oświadczeniu.

¹⁰ Informatyka jest zdawana tylko na poziomie rozszerzonym jako przedmiot dodatkowo wybrany do roku szkolnego 2007/2008 włącznie.

10. Egzamin maturalny dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Absolwenci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi mają prawo, na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, przystąpić do egzaminu maturalnego w warunkach i formie dostosowanych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych określonych w komunikacie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej ogłaszanym na stronie www.cke.edu.pl.

1. Część ustna egzaminu maturalnego

Egzamin z języka obcego nowożytnego dla osób niewidomych

- w sali musi znajdować się sprawny odtwarzacz płyt CD, którego obsługą zajmuje się członek przedmiotowego zespołu egzaminacyjnego,
- na obu poziomach egzaminu ilustracja zastąpiona jest materiałem dźwiękowym,
- w czasie przeznaczonym na przygotowanie, zdający sam określa liczbę odtworzeń dźwiękowego materiału ilustracyjnego.

Egzamin dla osób niesłyszących

- zdający ma obowiązek przystąpić do części ustnej egzaminu z języka polskiego a w szkołach lub oddziałach z nauczaniem języka mniejszości narodowej także do egzaminu z tego języka,
- zdający ma prawo do zdawania części ustnej egzaminu z języka polskiego w języku migowym lub przygotowania prezentacji na piśmie,
- osoby niesłyszące są zwolnione z części ustnej egzaminu z języka obcego nowożytnego.

2. Część pisemna egzaminu maturalnego

Egzamin dla osób niewidomych i słabo widzących

Zdający ma prawo do:

- arkuszy egzaminacyjnych drukowanych alfabetem Braille'a z dostosowanymi elementami graficznymi w przypadku osób niewidomych,
- arkuszy egzaminacyjnych drukowanych powiększoną czcionką 16 pkt w przypadku osób słabo widzących.

Egzamin dla osób niesłyszących

Zdający ma prawo do dostosowanych dla osób niesłyszących arkuszy egzaminacyjnych przygotowanych dla poziomu podstawowego z języka polskiego, języka obcego nowożytnego, historii i wiedzy o społeczeństwie. Zdający ma prawo przystąpić do egzaminu z tych przedmiotów na poziomie rozszerzonym. Arkusze dla poziomu rozszerzonego zawierają zadania takie, jak dla pozostałych zdających, z wyjątkiem języka obcego nowożytnego, w którym pominięto zadania sprawdzające umiejętność rozumienia tekstu słuchanego.

11. Warunki zdania egzaminu

1. Zdający zdał egzamin maturalny, jeżeli z każdego egzaminu obowiązkowego:

- a) w części ustnej egzaminu z języka polskiego i języka obcego nowożytnego na zadeklarowanym poziomie, a w szkołach lub oddziałach z językiem nauczania mniejszości narodowych – także z egzaminu z języka mniejszości narodowej – uzyskał co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania za każdy egzamin,
- b) w części pisemnej egzaminu z języka polskiego, języka obcego nowożytnego i przedmiotu do wyboru, a w szkołach lub oddziałach z językiem nauczania

mniejszości narodowych – także z egzaminu z języka mniejszości narodowej – uzyskał co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia na zadeklarowanym poziomie,

Zdający zdał egzamin maturalny również wtedy, gdy z jednego przedmiotu obowiązkowego, w części ustnej albo części pisemnej, nie uzyskał 30% punktów, o których mowa w pkt a) i b), ale ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych w części ustnej i części pisemnej uzyskał **średnią co najmniej 30% punktów**. Zasady tej nie stosuje się do osoby, której egzamin z przedmiotu obowiązkowego w części ustnej lub części pisemnej został unieważniony, lub która nie przystąpiła do egzaminu z przedmiotu obowiązkowego w części ustnej lub części pisemnej.

2. Wyniki egzaminów z przedmiotów zdawanych jako dodatkowe nie mają wpływu na zdanie egzaminu maturalnego. Dla tych przedmiotów nie ma ustalonego progu zaliczenia egzaminu.
3. Wyniki części pisemnej egzaminu maturalnego dla absolwentów klas lub oddziałów dwujęzycznych z przedmiotów obowiązkowych w części zdawanej w drugim języku nauczania nie mają wpływu na zdanie egzaminu maturalnego.

12. Informowanie o wynikach egzaminu maturalnego

1. Wyniki części ustnej egzaminu są ogłaszane przez przewodniczącego przedmiotowego zespołu egzaminacyjnego w dniu egzaminu. Wyniki są ostateczne.
2. Wyniki części pisemnej egzaminu ustalone przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną są ostateczne. Wyniki ogłasza dyrektor szkoły po otrzymaniu ich z OKE.

13. Świadectwa dojrzałości

1. Zdający, który zdał egzamin maturalny, otrzymuje świadectwo dojrzałości i jego odpis wydane przez OKE. Świadectwa są wydawane, za potwierdzeniem odbioru, w macierzystej szkole zdającego.
2. Na świadectwie dojrzałości odnotowane są wyniki uzyskane z egzaminów z każdego przedmiotu zdawanego w części ustnej oraz w części pisemnej.
3. Wyniki uzyskane w części pierwszej i w części drugiej egzaminu pisemnego z języka obcego nowożytnego zdawanego na poziomie rozszerzonym lub na poziomie określonym dla szkół dwujęzycznych oraz z informatyki, odnotowywane są łącznie.
4. Absolwenci, którzy w roku szkolnym 2006/2007 przystąpili do egzaminu pisemnego z danego przedmiotu lub przedmiotów na poziomie rozszerzonym i po raz pierwszy otrzymają świadectwo dojrzałości, na świadectwie oprócz wyniku uzyskanego z egzaminu na poziomie rozszerzonym, będą mieli odnotowany wynik egzaminu z tego przedmiotu lub przedmiotów na poziomie podstawowym, z wyjątkiem informatyki, języka łacińskiego i kultury antycznej, języka greckiego i kultury antycznej oraz języka kaszubskiego. Wynik ten zostanie ustalony na podstawie tabeli stanowiącej załącznik do rozporządzenia z dn. 8 września 2006 r.¹¹
5. W przypadku, gdy zdający nie przystąpił do zadeklarowanego:
 - a) egzaminu maturalnego z przedmiotu dodatkowego,
 - b) rozwiązywania dodatkowych zadań egzaminacyjnych w drugim języku nauczania,

¹¹ Załącznik znajduje się na końcu informacji dla zdającego.

na świadectwie dojrzałości, w miejscu przeznaczonym na wpisanie wyniku egzaminu maturalnego z przedmiotu dodatkowego, albo dodatkowych zadań egzaminacyjnych zdawanych w drugim języku nauczania wpisuje się „0%”.

6. W przypadku unieważnienia egzaminu maturalnego z przedmiotu dodatkowego, na świadectwie dojrzałości, w miejscu przeznaczonym na wpisanie wyniku egzaminu maturalnego z tego przedmiotu wpisuje się „0%”.

14. Tryb odwoławczy

1. Jeżeli zdający uzna, że w trakcie egzaminu maturalnego zostały naruszone przepisy dotyczące jego przeprowadzenia, może, w terminie 2 dni od daty egzaminu maturalnego w części ustnej lub pisemnej z danego przedmiotu, zgłosić pisemnie zastrzeżenia do dyrektora OKE. Zastrzeżenie musi zawierać dokładny opis zaistniałej sytuacji.
2. Dyrektor OKE rozpatruje zastrzeżenia w terminie 7 dni roboczych od daty ich otrzymania. W razie stwierdzenia naruszenia przepisów może unieważnić dany egzamin w stosunku do wszystkich zdających albo zdających w jednej sali, a także w stosunku do poszczególnych zdających i zarządzić jego ponowne przeprowadzenie. Rozstrzygnięcie dyrektora OKE jest ostateczne. Nowy termin egzaminu pisemnego ustala dyrektor CKE.

15. Unieważnienie egzaminu

1. Unieważnienie egzaminu może nastąpić w przypadku:
 - a) stwierdzenia niesamodzielnej pracy zdającego lub zakłócania przez niego przebiegu egzaminu,
 - b) stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przebiegu egzaminu, na skutek zastrzeżeń zgłoszonych przez zdającego lub z urzędu,
 - c) stwierdzenia, podczas sprawdzania arkuszy egzaminacyjnych, niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdających z danego przedmiotu w części pisemnej,
 - d) zaginięcia lub zniszczenia prac egzaminacyjnych lub kart odpowiedzi i braku możliwości ustalenia wyniku części pisemnej egzaminu.

Uwaga!

Unieważnienia w przypadku a) dokonuje przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego (dyrektor szkoły), w przypadkach b), c), d) dyrektor OKE w porozumieniu z dyrektorem CKE.

2. W przypadku unieważnienia egzaminu maturalnego w części ustnej lub części pisemnej egzaminu z danego przedmiotu zdający otrzymuje wynik „0%”. Nie dotyczy to unieważnienia na podstawie punktu 1d.

16. Termin dodatkowy

1. Zdający ma prawo, w szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych uniemożliwiających przystąpienie zgodnie z harmonogramem do części ustnej lub pisemnej egzaminu z danego przedmiotu lub przedmiotów zdawać egzamin w dodatkowym terminie.
2. Zdający lub jego rodzice (prawni opiekunowie) składają do dyrektora macierzystej szkoły udokumentowany wniosek najpóźniej w dniu, w którym odbywa się egzamin z danego przedmiotu. W przypadku dotyczącym egzaminu pisemnego dyrektor szkoły przekazuje wniosek wraz z załączonymi dokumentami dyrektorowi OKE najpóźniej następnego dnia po otrzymaniu wniosku.

3. Dyrektor komisji okręgowej rozpatruje wniosek, o którym mowa w pkt 2, w terminie 2 dni od daty jego otrzymania. Rozstrzygnięcie dyrektora komisji okręgowej jest ostateczne.
4. Zdający, który uzyskał zgodę dyrektora komisji okręgowej na przystąpienie do egzaminu pisemnego w dodatkowym terminie, przystępuje do egzaminu z danego przedmiotu lub przedmiotów w terminie ustalonym przez dyrektora Komisji Centralnej. Informację o harmonogramie i miejscu przeprowadzenia egzaminu dyrektor CKE ogłasza na stronie www.cke.edu.pl w pierwszym tygodniu czerwca.
5. W przypadku dotyczącym egzaminu ustnego, dyrektor szkoły rozpatruje wniosek, o którym mowa w pkt. 2 i ustala nowy termin egzaminu, który powinien się odbyć do dnia zakończenia przeprowadzania części pisemnej egzaminu.
6. Absolwenci, którzy nie przystąpili do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części ustnej do dnia zakończenia przeprowadzania części pisemnej egzaminu lub nie przystąpili do części pisemnej egzaminu w terminie dodatkowym ustalonym przez dyrektora CKE, mogą przystąpić do tych egzaminów w kolejnych sesjach egzaminacyjnych.

17. Kolejne sesje egzaminacyjne

17.1 Deklaracja przystąpienia do egzaminu maturalnego

Wstępną deklarację przystąpienia do egzaminu (*załącznik 1a lub 1b*) absolwent składa do dyrektora macierzystej szkoły, a w przypadku likwidacji lub przekształcenia szkoły, do dyrektora OKE w terminie **do 30 września** roku szkolnego, w którym zamierza przystąpić do egzaminu maturalnego, a deklarację ostateczną **do 20 grudnia**.

- **Zdający, który nie zdał egzaminu maturalnego**

1. Zdający, który nie zdał egzaminu maturalnego z określonego przedmiotu lub przedmiotów może ponownie przystąpić do tego egzaminu lub egzaminów w kolejnych sesjach egzaminacyjnych przez okres 5 lat od daty pierwszego egzaminu maturalnego.
2. Absolwent, który **nie zdał egzaminu i nie otrzymał świadectwa dojrzałości**, może wybrać inny przedmiot obowiązkowy do wyboru i inny obowiązkowy język obcy nowożytny z **wyjątkiem przedmiotu/języka, który zdawał jako dodatkowy**.
3. Absolwent może wybrać w części ustnej egzaminu z języka obcego nowożytnego inny poziom egzaminu.
4. Zdający, który nie zdał, nie przystąpił lub przerwał egzamin maturalny w części ustnej z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego – języka kaszubskiego, przystępując ponownie do egzaminu z tych języków, może wskazać w deklaracji poprzednio wybrany temat lub wybrać inny temat z listy tematów przygotowanej w szkole.

- **Zdający, który zamierza podwyższyć wynik egzaminu maturalnego lub zdawać przedmioty dodatkowe**

1. Zdający ma prawo przystąpić w kolejnych sesjach egzaminacyjnych ponownie do egzaminu maturalnego z jednego lub więcej przedmiotów w celu podwyższenia wyniku egzaminu w części pisemnej i części ustnej, a także może przystąpić maksymalnie do trzech kolejnych egzaminów z przedmiotów wybranych jako dodatkowe w danej sesji egzaminacyjnej.

2. Jeśli zdający wybiera jako kolejny przedmiot dodatkowy język obcy nowożytny zdaje go w części ustnej na poziomie rozszerzonym i w części pisemnej na poziomie rozszerzonym.
 3. Zdający, niezależnie od poziomu, na którym zdawał egzamin, może podwyższyć wynik części pisemnej egzaminu maturalnego z danego przedmiotu na poziomie podstawowym albo na poziomie rozszerzonym. Informację o poziomie zdawania egzaminu zamieszcza w deklaracji przystąpienia do egzaminu maturalnego. Jeśli zdający zadeklaruje poziom rozszerzony, nie zdaje egzaminu z tego przedmiotu na poziomie podstawowym.
 4. Absolwent szkoły lub oddziału dwujęzycznego, w celu podwyższenia wyniku części pisemnej egzaminu maturalnego z przedmiotów nauczanych w języku obcym, będącym drugim językiem nauczania, może przystąpić ponownie do rozwiązywania dodatkowych zadań egzaminacyjnych.
 5. Zdający ma prawo przystąpić ponownie do egzaminu maturalnego w części ustnej, z jednego lub więcej przedmiotów, w celu podwyższenia wyniku egzaminu maturalnego z tych przedmiotów.
 6. Zdający, przystępujący do egzaminu maturalnego w celu podwyższenia wyniku części ustnej egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego – języka kaszubskiego, może wskazać w deklaracji poprzednio wybrany temat lub nowy temat wybrany ze szkolnej listy tematów.
 7. Zdający, który zdał egzamin maturalny w części ustnej z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym, może podwyższyć wynik z tego egzaminu na tym samym poziomie albo przystąpić do egzaminu na poziomie rozszerzonym.
 8. Zdający, który zdał egzamin maturalny w części ustnej z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym może podwyższyć wynik z tego egzaminu wyłącznie na poziomie rozszerzonym.
 9. Absolwent szkoły lub oddziału dwujęzycznego, przystępujący do egzaminu maturalnego w celu podwyższenia wyniku w części ustnej egzaminu z języka obcego nowożytnego, będącego drugim językiem nauczania, zdaje egzamin maturalny z tego języka na poziomie określonym dla absolwentów szkół lub oddziałów dwujęzycznych.
- **Zdający, który nie przystąpił do egzaminu bezpośrednio po ukończeniu szkoły**
 1. Absolwent, który nie przystąpił do egzaminu maturalnego bezpośrednio po ukończeniu szkoły, ma prawo przystąpić do egzaminu maturalnego w kolejnych sesjach egzaminacyjnych w szkole, którą ukończył lub w miejscu wyznaczonym przez dyrektora OKE w przypadku likwidacji lub przekształcenia szkoły macierzystej.
 2. Zagadnienia omówione w pkt od 1 do 17 dotyczące egzaminu stosuje się odpowiednio.

17.2 Świadectwo dojrzałości

1. Zdający, który zdał egzamin maturalny otrzymuje świadectwo dojrzałości wraz z odpisem.
2. Zdający, który podwyższył wynik egzaminu w części ustnej lub w części pisemnej albo przystąpił do egzaminu z przedmiotu dodatkowego, otrzymuje aneks do świadectwa dojrzałości wraz z odpisem.

3. Wystawione przez OKE świadectwa dojrzałości wraz z odpisami i aneksy wraz z odpisami wydawane są, za potwierdzeniem odbioru, w macierzystej szkole zdającego.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 września 2006 r.
(Dz. U. Nr 164, poz. 1154)

SPOSÓB USTALENIA W ROKU SZKOLNYM 2006/2007 WYNIKU EGZAMINU MATURALNEGO W CZĘŚCI PISEMNEJ NA POZIOMIE PODSTAWOWYM Z PRZEDMIOTU, KTÓRY ZDAWANY BYŁ W CZĘŚCI PISEMNEJ NA POZIOMIE ROZSZERZONYM

Wynik egzaminu na poziomie rozszerzonym (w %)	Wynik egzaminu na poziomie podstawowym (w %)	Wynik egzaminu na poziomie rozszerzonym (w %)	Wynik egzaminu na poziomie podstawowym (w %)	Wynik egzaminu na poziomie rozszerzonym (w %)	Wynik egzaminu na poziomie podstawowym (w %)
0	0	34	43	68	73
1	1	35	44	69	73
2	2	36	45	70	74
3	3	37	46	71	75
4	4	38	47	72	76
5	5	39	48	73	77
6	6	40	49	74	78
7	7	41	49	75	79
8	8	42	50	76	79
9	9	43	51	77	80
10	10	44	52	78	81
11	11	45	53	79	82
12	12	46	54	80	83
13	13	47	55	81	84
14	14	48	55	82	85
15	15	49	56	83	85
16	16	50	57	84	86
17	17	51	58	85	87
18	18	52	59	86	88
19	19	53	60	87	89
20	20	54	61	88	90
21	21	55	61	89	91
22	22	56	62	90	91
23	23	57	63	91	92
24	24	58	64	92	93
25	25	59	65	93	94
26	26	60	66	94	95
27	27	61	67	95	96
28	28	62	67	96	97
29	29	63	68	97	97
30	40	64	69	98	98
31	41	65	70	99	99
32	42	66	71	100	100
33	43	67	72		